Genom Världsrymden

eller

Bebodda Världar

STÄLLNINGAR OCH FÖRHÅLLANDEN
iakttagna under en ballongresa till planeten Markattan

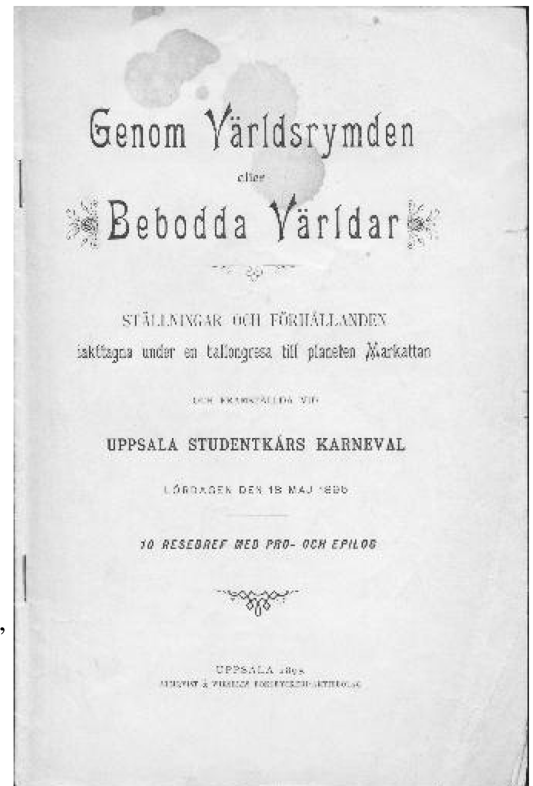
och framställda vid

UPPSALA STUDENTKÅRS KARNEVAL

LÖRDAGEN DEN 18 MAJ 1895

10 RESEBREF MED PRO- OCH EPILOG

I elektronisk utgåva av **Hans Persson**.

Genom Världsrymden
eller
Bebodda Världar
STÄLLNINGAR OCH FÖRHÅLLANDEN
iakttagna under en ballongresa till planeten Markattan
OCH FRAMSTÄLLDA VID
UPPSALA STUDENTKÅRS KARNEVAL
LÖRDAGEN DEN 18 MAJ 1895
10 RESEBREF MED PRO- OCH EPILOG

Som förlaga har använts ett exemplar tryckt i Uppsala 1895 på Almqvist & Wiksells Boktryckeri-aktiebolag (antagligen den enda utgåvan).

Jag har gjort så gott jag har kunnat för att återge den kreativa typografin i det här häftet med HTML, men en del går trots det förlorat. Det går sällan mer än ett par rader utan att typsnittet byts, skiftar storlek eller något liknande. I originalet så är de allra flesta rubriker centrerade, men då de flesta webläsare är rätt breda och raderna i den har texten ganska korta så blir det svårläst på det sättet, så jag har tagit bort centreringen.

(Stockholms Nation)

Prolog.

Prins Karnaval drog ut en gång
-- kom, låt oss honom följa! --
till Nordanland i spel och i sång,
till Fyris' vårgröna bölja.
Han följdes af hofvet med grin och flin,
Harlekin, Pierrot, kapten Fracassa,
Kasper och *Pajas*, en brokig massa,
sampt hoffruntimbret *Colombine*.

Och hofvet växer och tåget går,
det hvimlar af färger bjärta.
Själf Alma Mater med gråa hår
har vårfröjd i åldrigt hjärta.
Hon skickat hit sina döttrar fyra,
facultas prima ända till qvarta --
Teologin är den dunkla svarta ...
Filosofia i tankar yra
klädt sig till narr, som naturligt är.
Profossens dräkt *Juridiken* bär.
Sist i änglagestalt *Medicina*,
hon som lätt gör af med de sina.

Och hofvet växer, och tåget går --
hvart styr Prins Karnaval färden?
Mot blånande rymd i solig vår,
mot stjärnorna längst bort i världen!
Så öka din tankes tröga traf
och följ genom rymdens oändliga haf --
publik, slut till Prins Karnavals svans

tag plats bland *de Tretton Nationer!*
Upp emot solars och stjärnors dans,
mot sällsamma under i blåa zoner!

I.

Solen.

En blånande Majdag var det, vi ballångade upp mot höjden med fantasiens vårvind, som är snabbare än andrés ballonger och solidare än Icari vingar. Och alla världar och planeter, som passerades, slöto sig till tåget, magnetiskt »dragna» af den uppsaliensiska vårfröjden.

Nådde vi då först **Solen**, som just gått upp --- i sin glänsande char. Han satt där,

1) Solguden,

i skötet af sin familj, med

Solens broder och solens moder

vid sina fötter, och bakom sig två andra

Infödingar från Solens land.

Tre svarta män

från morgonrodnadens portar styrde hans eldiga fålar, att de ej måtte råka i alltför starkt sol-sken. Ty efter Solgudens vagn sväfvade hans fagra döttrar, i hvilkas gestalter hans skönhet bryter sig, de där bilda

Solspektret,

och de där bygga rägnbågen i lek bland molnen.

2) Undersåtliga skepnader följde Solguden åt. Där vandrade först några **Sologiska** figurer, en

Solkatt

kastade solfläckar på oss, kring oss piruetterade en

Sologök,

tydligen på sol-röken (hvadan han aldrig går hem) --- och mot oss grinade en

Solvarg.

3) Kom så en sällsam trio,

Sol-idariska borgesmän,

i broderlig en-dräkt, iklädda gemensam förbindelse, en »*för*» begge och begge »*för*» en.

4) Äfven solen har sina skuggsidor, dock, glänsande namn ha äfven dessa. Hör:

Solo grande misère,

Solo petite misère,

bröder af ätten Ouverte Royale.

Det var ljusan dag, vi tittade oss förgäves om efter månen, där vi krestade i solens strålkrans. Då kom där fram en

5) Sohlman,

strax sågo vi vid hans sida en

Måntan;

ty även sohlmannen lånade månomanen sitt ljus.

Äfven andra sol-dater sågo vi väl många --- men dem hoppas vi återfinna på Mars.

6) Den skönaste af solgudens döttrar, det var

Vårens gudinna,

hon kom åkande leende ljus,

två landtmän

och jordens brukare ledde hennes hästar, och kring henne hvilade hennes barn, de däjliga

Vårens blomster.

7) Äfven hon följdes av **vårtecken** och under: där draga tvenne

Flyttfåglar

fram, och undret, det är en

Svartbäcksgubbe, som går ---

och som sålunda vederlägger påståendet, att »den gubben går inte».

II.

(Göteborgare).

Mercurius.

Vidare genom rymderna drog vårt tåg, då kom en ljusgnistrande gestalt emot oss, det var

1) Mercurius,

och så när hade vi träffat honom midt i planeten, så snabbt rullade han fram. Hans son följde honom, den bekante

Mercurie-sonen,

hänsynslös och framfusig i sin framfart som fadern.

I en lång rad kommo så hans underlydande, med produkter och bilder från denna planet, där handelns och tjufvarnes gud härskar. Först sågo vi med häpnad planetens regering efter typen

2) Ett provisionellt assuransbolag,

och efter denna rangskala:

1. **Direktören.**
2. **Reseinspektören.**
3. **Hufvudagenten.**
4. **Underagenten.**
5. **Extra agenten.**
6. **Kassören** -- hvilken dock afvikit till en annan planet. Honom följde
7. **En förfallen försäkringspolis**, och sist det styrda elementet,
8. **Försäkringstagare** med andel i bolagets vinst.

3) En börsspekulant

följde af denna styrelseform.

4) Den riktning konsten på planeten tagit, visades af

En affär som går

och

En affär som inte går.

5) En annan gifvande affär företedde prof på

En modärn handelsvara.

6) Det ännu mer-curiösa

Skylt- och annonsväsendet

illustrerades rikt: af en allegorisk framställning af

Den modärnaste puffen

samt af prof på olika sätt att annonsera:

De lefvande annonserna:

"Bäst, i bruket billigast",

Pears Soap,

samt

Den vandrande annonspelaren.

Det var som om vi vandrat igenom en börstidnings spalter. Efter detta hardt när jordiskt torra intryck kom då slutligen en läskande syn -- märk hur Mercur, äfven han, dock stundom främjar skönheten: det var en bild ur planetens bankväsende, det var

7) Världsbankens sedelvignett.

Och vidare foro vi fort.

III.

(Uppländingar.)

Venus.

Vi ämnade i sedlig harm stolt flyga förbi planeten med detta fula namn, men då vi bland infödingarna helt oförmodadt sågo skymten af ett bekant anlete, beslöto vi att närma oss -- isynnerhet som vi vänligt lockades af

planetens sköna drottning,

1) Venus

själf. I retande fägring satt hon i sin mussla, med barn och blomma: vid hennes fötter låg nämligen

Amor

med sin båge och sin Pihl -- den senare pryddes af en stor blommande chrysanthemum, hvilken äfven hade den bestämmelsen att dölja den sårande spetsen.

Vi blefvo här även i tillfälle att se flera bilder ur planetens bildningslif: den första utgjordes af några represen**tanter** för

2) Studentkåren på Venus

synnerligen typiska för den planet, som enligt sin natur bragt kvinnosaken till sin högsta spets.

Kanske ännu mer typisk för denna rörelse var

3) En prästinna på Venus,

hvilken i varm entusiasm siade om ett lyckligare lif för kvinnosläktet (än snörlifvet) och predikade öfver ämnet »En hvar son egen läkare».

En annan reformator -- stadd på pilgrimsfärd genom rymden, genom en underbar skickelse här häjdad i sin svindlande färd -- frambar resultaten af sina konstfunderingar i form af förslag till

4) Väggdekorationer i en matsal på Venus,

hållna i en på samma gång oskuldsfullt landtlig och nationellt hemtreflig stil. Dessa taflor ur det prosaiskt idoga hvardagslifvet, präglade af en enkel humor och en from naivetet, vore tre:

2. **Badande nymfer.**
3. **En ko-misk idyll** och
4. **Satyr och nymf i det dagliga lifvet.**

den sista med en paragraf ur planetens rikslag till devis, innehållande en varning mot nattsöl och dess menliga inverkan på sedligheten: »När skall detta sluta? Svar kl. 11».

Dessa skisser förevisades benäget af

Öfvercensorn Sigurd

mot konkurrenter och andra kluddkonstnärer väpnad med **Björck-ris**.

Som man vet, uppträder Venus i olika skepnader under sin färd eller

5) Venus-passagen,

vi lyckades få se henne i några af hennes olika roller, såsom

Venus Victrix,

med sin **beundrare** och sin svartsjuke, af vrede lätt upptände make **Vulcan**, vidare såsom

En fläsk- d:o,

samt slutligen såsom Aftonstjärnan eller

En passerad Venus,

förbigången af **Adonis** i »björnhud» och passerad äfven av Prins Karnavals tåg, som drog vidare till

IV.

(Norrländingar.)

Jorden.

Det var egendomligt att återse allas vår moder så där utomstående. Allt antog större konturer, delvis äfven förändrade. Jorden syntes oss såsom en af sköna kvinnliga delägare bestående

1) Terra-Firma,

mot henne stödde sig, högre och stoltare än de andra,

Europa,

och kring henne grupperade sig såsom Europas undersåtar

Amerika,

Asia,

Afrika

och

Australia.

Efter denna grupp traskade

2) En jordgubbe

och

En jordegumma

den senare med ett litet

Jordebarn,

hvilket i sitt anletes svett lifnärde sig af själfva

Jordskorpan.

Var detta typer för de små i jordens jämmerdal, så sågo vi sedan en bild från höjderna.

3) Jordmänniskans apoteos,

framställd genom

Den Store Järnkansleren

med Den lille Ville

vid sin sida och följd af

Uppvaktande samfund och enskilda personer

från alla håll och kanter: representanter för

2. **Das junge Faterland,**
3. **Sällskapet för framdragandet af en rödbrokig boskapsras.**
4. **Teosofiska föreningen** med en ny ande (hvilken ej kan släppas ut på grund af sin dåliga andedräkt), med en **Mager, Madame Blavatsky** (afslöjad), **Miss Besant** (ännu icke afslöjad), Professor **Confucius,** Guden Pho, m. fl.
5. Sällskapet **"Bort med tobaken"** eller **"Upp med kardusen"** eller **"Cigarrfröknarnas Söndagshvila".** --
6. En **Fries-sinnad** (gnolar sakta Ritschl-Ratschl-Filibombombom) --
7. **De yngre universitetslärarnes förening** med sista upplagan af docentkatekesen (med baktal i stället för förord af P. P. W.) ..
8. **Föreningen för ett naturenligt lefnadssätt** (eller Sveriges Framtid) med prof på vegeterianska maträtter, bl. a. tvättsvamp (Spongia Raabiana) samt
9. **En Orientalist-Kongress** bestående af **(Västgötar.)**
    - a) **Generalsekreteraren,**

      D:r Carlo, Graf Halbbaier, med grefskapet under armen, och

    - b) **Andra utklädda individer:**

      Herderspresidenten, Moschin-Kahn, utomordentligt sändebud från Storturken, med kongressen symbol, **det gyllene hornet** (gåfva af kongressens höge beskyddare).

      Modi, eldsdyrkarnes öfverstepräst, åtföljd af en, »som känner eldens element».

      H. H. Druwa, Hinduisk domare, ständigt åtföljd af skarprättare.

      Hej Schoaj Ben el Hadjsch, algerisk Kadi

      Fransysk orientalist.

      Grekisk professor med **värdar** (belysande den olika värkan af grekiskt landtvin och Svensk nektar).

      Svensk orientalist.

Araber, Tadschichs, Tunguser, Korkäker, m. fl.

Med denna hjord kunde jorden anses undangjord. Vi konstaterade endast, att henne lösa lager hufvudsakligen bestodo af ko-lera. Den på samma sätt kolererade jordmånen befann sig som förut omtalats, i solen, där vi nyss med vår sol-tub (Solanum tuberosum) observerade densamma. För fyld ballong fortsatte vi, och under det månen sålunda tittade in genom marsch-rutan, nådde vi

V.

(Västmanländingar o. Dalkarlar)

Mars.

Som vanligt mötte vi här först planetens höfding, krigsguden

1) Mars,

värnad af två

Drabanter,

(Draba värna). Enligt de sista astronomiska upptäckterna vandrar den ena af dessa en bana som är motsatt alla andra månars. Han kallas därför Mot-Måns (i motsats till Motsols).

Guden följdes af sina

2) Martissöner,

frammars-cherande under tonerna af

3) Marseljäsen.

Det martialiska lifvet illustrerades vidare dels af

4) En artilliristrid på Mars,

utkämpad af individer från tre samhällen, som hette Uppsala, Västerås och Djäfle. Dels af

5) Eröfringen af Formosa

med västerländsk intervention från ett misch-mars af nationaliteter. Dels af en

6) Kines, kryssande vid mynningen af Gula Floden.

Denna flod hänförde oss omedelbart till

7) Kanalsystemet på Mars,

ombesörjdt af ett stadsbud och en marketenterska och hafvande till anhängare en

8) Marsinnevånare,

en i hög grad **problematisk existens.**

Konstaterad tillvaro hafva däremot

9) Kattorna i Mars,

hvilka uppträdde med en visa, som slutade med en jam-aika-rom-antisk kattastrof.

Efter denna kattolska »missa solennis» voro vi ej missbelåtna med en förevisning af

10) Teckenspråket från Mars

till jordinnevånarne, detta språk som hittills gäckat astronomernas tolkningsförsök. Vi funno däremot allt ganska klart, och de olika slag af

11) Marsvis,

på hvilka vi bjödos, öfverträffade våre djärfvaste gastronomiska förväntningar. Där fanns

Vanligt Marsvin

Gammalt Mar-svin,

och

Marsala à la Mars,

de serverades i

Mars-kalk

af en

marskalk

och druckos till den bekanta

Mars-pannkaka!

VI.

(Västgötar.)

Jupiter.

Uppåt gick färden, på afstånd sågo vi denna den största af planeter, dock hade vi först att passera

1) Småplaneterna,

Bland hvilka främst lyste

- **Ceres,**
- **Pallas,**
- **Vesta** och
- **Juno.**

Efter dem kom han själf, öfverguden,

2) Jupiter,

med blixt och örn (hans många beryktade flammor voro dock tyvärr osynliga), omgifven af sina tjänarinnor, **Themis, Dike** och **Nemesis,** samt följd af sina fem

3) Drabanter.

Den siste är dock först nyligen upptäckt, endast några år gammal, men ändock redan försedd med ett glänsande månsken.

Vi sågo vidare planetens guf i några af hans förklädnader -- han uppträdde, som bekant, fordom än som tjur, än som svan, än som guldrägn -- vi lyckades endast få se honom såsom

4) Jupiter Hospitalis

(det var ju Piter!) samt såsom

5) Jupiter tonans,

åtföljd af sin portvakt, **Cerberus,** tydligen lånad ur underjorden, upptager 10 öre i inträdesafgift.

Alla dessa hade en märkvärdig likhet med kända personer från vår gamla jord -- äfven andra förhållanden, som påminde om jordiska, funno vi där. Så sågo vi

6) Diana, Jupiters dotter,

med de hjortat, som ej blefvo tillåtna att jagas, och

7) Ap-o-l-lo, Jupiters son,

poesins och de manliga idrotternas fader, lär äfven vara hjulsportens beskyddare. I samband härmed fingo vi del af en polisförordning på Jupiter, som är så belysande för planetens höga bildningsgrad, att den här må anföras:

»När en häst möter en velocipedryttare, skall han genast stiga af densamma och leda den, på det att han må se att det är en människa och med vänligt tilltal lugna detta af naturen så skygga djur.»

Så lämnade vi Jupiter och styrde åter ut i eterns haf, -- förgäfves spanade vi efter **Saturnus** och **Uranus,** dessa

lyste förmodligen, men i så fall endast genom sin frånvaro långt bort i rymden på sina skilda banor. Hvarför vi omedelbart fortsatte.

VII.

(Kalmariter.)

Neptunus,

hafvets gud, styrde sin planet öfver vågen, omgifven af

Sjöjungfrur.

Vi väntade oss att där upptäcka en rik hafsfauna, och så hände, vi sågo en strandsatt sjöbjörn, ansatt af landtbjörnar, vi sågo ett

2) Sjölejon, förföljande en back-fisch.

Vi blefvo vittnen till

3) Bergning af ett vrak.

Hvilken egendomlig riktning planetens andliga lif tagit, hvilken hafsgrön symbolism där blommar med vågade bilder och en fantasi, seglande som ett fartyg utan roder och därför ofta utsatt för drift, visades oss i

4) Roddare-skalden Uddgrens

roande gestalt, med sin älskarinna, den tankesköna båten, vid sidan, med sitt guldkött, hvilket andades petasitesdofter ur aluminiumhals, och vilket kringfamnades af en dräkt, som grät spetsar nedåt magen.

Ännu en bild ur planetens fauna drog förbi oss, ett odjur med sina förföljare. Dessa hade slutit sig samman till ett bolag, det s. k.

5) Storsjöodjursbolaget,

det drogs alltjämt vid näsan af odjuret

Stora Sjöormen,

hvilket af sin vänlige beskyddare, en bekant redaktör, hölls vid lif medelst små feta ankor.

VIII.

(Sörmländingar och Närkingar.)

Djurkretsen.

Ett oljud som af hundra magplågor, ett skrik och skrål som på Gästis en examenskväll slog våra öron, då vi åter höjde oss genom etern. Det var **Djurkretsen** som antågade, i oordnade led, allesamman i hypnotisk tjusning medlockade af

1) Orfeus'

ljufliga toner. Det var ett egendomligt sammanträffande: det var den antike sångarens gestalt, men ett modärnt ansikte -- i hvilket vi till vår förundran igenkände ingen mer eller mindre än den store djurens konung från Skansen. Tydligen genererad af mötet, förklarade han, att han gjort ett litet ströftåg uppåt rymden för att på billigaste sätt föröka sitt nationella menageri och att han nu var stadd på väg till Skansen med hela

2) Djurkretsen.

Oxen

hade han redan spänt för sin vagn, t. o. m.

Väduren och Lejonet,

båda egendomligt nog af bagg-släktet, hade han lyckats draga ned ur den dimmiga höjden. Däruppe hade han äfven funnit en modell till ett nytt

Stenbocks-

monument, samt ett nytt exemplar af de gamla Siamesiska

Tvillingarna.

Kräftan,

den bakåt avancerande, tyckte vi oss äfven känna igen på den utslitna båtshaken, likaså

Jungfrun,

en af den modärne Noaks tjänsteandar.

Vågen

var enligt hans egen förklaring ett så ekivågt nummer, att han ej vågade medtaga den -- hvaremot

Skorp-Ion

med afseende på landtlig oskuld skulle kunna väcka en Sancte Peters förtjusning. Vidare hade han fått sikte på

Skytten

med villebråd, hvilket skulle föreställa en fasan, men, sedt en en face, hade en fasansfull fason à la drefkarl. Kom så en

Vattuman,

hvilken åtagit sig att kurera alla sjuka kreatur medelst barfotagång och vatten -- oaktadt han själf bar det ominösa namnet Kneipp. Honom följde

Fiskarna,

kvilka i astronomin blott äro två, men hvilka tyckas hafva förökat sig till åtta, och hvilka fått ej blott tal-, utan äfven sångförmåga. Deras sånger ha öfverallt väckt jubel.

Här gjorde vi en astronomisk upptäckt, lika oväntad som glädjande för vetenskapen. Djurkretsen består nämligen ej blott af hittills passerade arter, den har ett hvimlande följe af olika kreatur på två och på fyra. Detta parti,

3) Den nya Djurkretsen,

som sannolikt kommer att sammanslås med det gamla djurkretspartiet, kom dansande en hvirflande pas-de-basques, där piruetterade **Stora** och **Lilla Björnen,** där fällde **krokodilen** sina krokodiltårar, där halsade en **giraff,** dör haltade en **varg,** varierande med en **elefant**asi-figur, där kvak en **groda** för en storkaxig **stork,** medan **papegojorna** pepo. Musiken till denna vilda dans sköttes af

Tysk hornboskap,

hvilken på grund af dels mul- och klöfsjuka, dels blåskatarr endast utgjordes af en duett.

Till djurens skydd och vård afslutades tåget af

4) En djurskyddsförening,

(kallad »Djurkretsföreningen»), representerad af ordförandan med prof på skyddsmedel åt de stackars små djuren.

Så hade vi då passerat det långa tåget, och i fjärran förtonade djurens skri, dämpade som en kor i ett trolskt fäeri.

IX.

(Gestrikar o. Helsingar.)

Den öfriga stjärnevärlden.

Genom sin glans och skönhet och -- låtom oss säga det -- genom sina blinkningar -- lockade oss då först

1) Polstjärnan,

den utan all fråga mest **pol**erade och stjärnliknande, inom denna brokiga värld. Obs.! Att hon synes rida på en svart häst beror på en optisk villa (jämförlig med den som bortlottas vid Saltsjöbaden). Hästen lånar nämligen sin skugga från jorden. Härefter besökte vi andra

2) Stjärnor af högre ordning.

Mest roade oss den berömda

- a) **Karlavagnen,**

  emedan hvar och en af dess stjärnor vid närmare betraktande var en historisk märkvärdighet och konstellationen i sin helhet visade sig vara ett godt material för blifvande jubelfester. Dessa stjärnor lyste dock med olika glans och en af dem skulle alldeles hafva slocknat, om dess sken ej räddats genom konstlade medel. **Saga,** som körde vagnen, hade också all möda att hindra dess fall.

- b) **Pegasus,**

  som vi sedan besökte, trifdes utmärkt i de högre rymderna, ehuru han nog ibland haltade litet och hotade att

falla. Skenet var icke starkare än en vanlig fotoskenlampas, och den fromma hästen skenade lika litet, som hans ryttare schenerade sig. -- Större och farligare var

- c) **Hydran,**

hufvudlös oaktadt sina 3 hufvuden. Den sprider ett brandliknande ljus öfver jorden, där den dock lyckligtvis ännu blott ses på afstånd eller med en 40,000-kronors-refraktor. Sådana äro dock sällsynts (jfr Professor Jagopps lärobok i ekonomisk astronomi). -- Från hydran uppstego vi i en hydraulisk hiss till den berömda skiljovägen, der vi påträffade

- d) **Herkules,**

som ej hade fru Kules med sig utan för tillfället befann sig i annat damsällskap. Den ena af damerna såg ganska chansonätt ut och kallades **fröken Lusta.** Hon var enkel i sina vanor, hade icke mycket kläder på sig och åkte blott på godsvagn, enär **lasten** ej får föras i personvagnar. Det andra fruntimret, **fru Dygd,** var magert och ilsket samt tillhörde federationen. Herkules själf såg tveksam och snopen ut och hade tydligen fått på lejon**huden**, kanske på grund af sitt **klubb**lif. -- Efter dessa fina bekantskaper var det icke utan tvekan som vi aflade vår visit hos

3) Stjärnor af lägre ordning.

Vi hade dock intet skäl att ångra oss:

- a) **Tre små förtjusande stjärnor**

verkliga himlakroppar, körda af en lång **grilljanne,** kommo oss till mötes. De skeno af smink och puder och kommo oss helt och hållet att glömma att ordningen ocke var den högsta. -- Härefter kommo vi till en ståtlig om och underlig konstellation, af hvilken våra astronomiska begrepp något förvirrades:

- b) **Para(d)laxen**

med Nordstjärnan och Hvita Falken, dessa båda jubelstjärnor, som så ifrigt eftersträfvas på jorden och liväl der visa sig endast hvart 400:de år. -- Vidare gåck vår färd genom den blåa världsrymden mot

4) Lyckans stjärna

och

Sfärernas harmoni,

som hos oss endast visa sig med svag glans vid marknader och andra högtidlaga tillfällen, men i rymden beständigt sprida dom om stjärnevärldens **formlära** fingo vi genom ett noggrant vetenskapligt betraktande af

5) En stjärnas deklination,

likasom vi fingo en inblick i dess **sällskapslif** genom åskådandet af

En stjärnas inklination

-- och snart kommo vi till insigt om den himmelsvida skillnaden mellan

6) En fixstjärna (på konstens himmel)

och

7) En stjärna som icke ficks på jorden.

De

8) Tre stjärnor (***)

som därefter mötte oss, voro väl bekanta för vårt öga och vår gom, ty vi visste hur ofta dessa tre stjärnor kommit oss att se många flera, likasom vi ock visste huru farliga dessa tre stjärnor ofta varit för vår egen **planet.** -- Sedan vi njutut af dessa tre stjärnor, blef vår färd allt mera äfventyrlig. Framför oss uppdöko himlakroppar, som vi knappast igenkände såsom stjärnor, så fantastiska sågo de ut. Först presenterade sig

8) Nebulosor

af hvilka en antog den besynnerliga formet af

En gubbe i sina samlade skrifter.

9) a) Kometen,

den gamla bekanta från vår barndoms kvällsstunder, återsågo vi sedan, och han visade sig till vår glädje ännu ha ruter i kroppen.

Härefter uppenbarade sig en annan komet i hela sin skänhet och herrlighet med

b) Kärnan

Omhöljet

och

Svansen.

Dessa kometer kunde väl röra sig i ganska vidsträckta och stundom oregelbundna banor, de hade i alla fall det förståndet att behålla den plats de en gång intagit. Först nu blef det oss beskärdt att däruppifrån åskåda ett verkligt och relativt rikligt, ehuru på långt när icke tillfredsställande

10) Stjärnfall

där stjärnor af olika ordning föllo utan att veta hvem de träffade, likasom på måfå utslungade i världsrymden af en mäktig hand. Men dit de kommo, där spridde de glädje och tillfredsställelse, och hos flera vilda folk gåfvo de anledning till den art af fetischism, som tagit sig formen af **stjärndyrkan.**

Resans mål var nådt. Vi voro nu framme vid

X.

(Östgötarne.)

Markattan

och stodo i begrepp att se märkvärdigheterna på denna mönsterplanet. Naturligtvis började vi uppifrån, med suveränen och befunno oss inför

Markattan med sitt hof,

men funno det mindre märkvärdigt än vi väntat oss och i det stora hela tämligen likt de hof, vi sett på jorden, hvarför vi öfvergingo till studiet af

A. Planeten Markattans politiska lif

och då först togo i betraktande

Planeten Markattans representation

som, liksom hos oss består af en

- a) **Första kammare** och en
- b) **Andra kammare,**

  hvilka skulle reda ut de trassliga politiska härfvorna, men sällan lefde i ett godt kam-ratskap. De båda Kammarne togo sig också ofta vatten öfver hufvudet och höllo på att bygga sina hus i sjön, hvadan de alltid om lifvet voro försedda med lifräddningsbojar. -- Vi bevittnade äfven däruppe ett hemskt skådespel: två stora partier, som slogos sönder och samman, och kallades detta

Den stora sammanslagningen

och representerades af

- a) **Modärn bonde i sin nya politiska prydno**

  och en

- b) **Gammal hedersbonde i sin forntida dräkt,**

  som gingo och vaggade än åt den ena sidan, än åt den andra. Naturligtvis voro vi äfven begärliga att få se resultatet af detta **vagga-bond-asch** och funno snart till vår förnöjelse

De förnämsta landtmannaprodukterna

- a) **Svält-tullar** och
- b) **Säll-tullar.**

  Men se! Då uppenbarade sig plötsligen ett konstigt fenomen, liksom hemligen utskjutet ur en kanon. För oss tedde det sig som en omnibus, ehuru tämligen gästfri och icke utan jalousi, med en excell-ens i ena ändan ett nons-ens i den andra, som dock ej voro ens. -- En ung markatta underrättade oss om, att det var det mycket utskrikna

Hemliga utskottet.

Ett annat par uppenbarade sig därefter. Han var en uppsluppen kurre, som förföljde en stackars tjänsteflicka, emedan han icke tålde hennes husbonde. Som vanligt ville han göra processen kort, men som vanligt misslyckades det. Den gruppen kallade infödingarna

Jonathans anslag mot Carolinas anslag.

Men nu hade vi nog af politik och vände våra blickar mot

B. Planeten Markattans akademiska lif,

hvilket tog sin början först efter

Den akademiska kvarten.

Vi gingo då att betrakta

Alma Maters förtretligheter.

- a) **Alma Mater själf.**

  satt i en rullstol inbegripen i sina trägna göromål med nålen och efter henne kom en liten lömsk och skelande byting, som var mycket yngre än hvad utseendet, men mycket äldre än hvad förståndet angaf; han kallades på skämt

- b) **Nordisk Revy.**

  Som ryggstödet på Alma Maters rullstol fått en liten skavank medföljde

- c) **Allmänna Åk-lagaren**

  med sina verktyger för att reparera skadan.

Dessa förtretligheter, oundvikliga i ett större hushåll, uppvägdes dock till fullo af den sista glada händelsen, en **duktig pojkes** födelse, en riktig duktig pojke, som visserligen ej fick vara ensam om bröstet, men som dock rikligen kunde lifnära sig. Vi hade också glädje att se denna

Alma Maters sistfödde

åtföljd af en riklig skörd af faddergåfvor, afsedda att så mycket som möjligt inspara Alma Maters hårdt medtagna nålpengar. Andra af Alma Maters söner fingo vi ock skåda. De voro till åren komne och sågo allvarliga och förnumstiga ut och låtsade förstå allt hvad de hörde. De kallades

Examensvittnena.

I sammanhang med examensväsendet lyckades vi äfven få skåda

En teologie jubel-doktor,

som egentligen hvarken var ful eller vacker men såg djupsinnigare ut än de flesta af sona kamrater. Och dessutom hade det förståndet att i tid böja sitt hufvud under **stormen**.

I en tid då så många anslag slopas gladde det vårt hjärta att en gång få se

Ett beviljadt riksdagspetitum

i det den energiska professorn i egyptologi på planeten utan särskilda föreläsningar lyckats förskaffa sitt universitet en **ny och aldrig förut begagnad mumie.**

I hög grad tilltalade oss en

Ovanligt vacker Högskolebild

bestående af

- a) **3 rektorer** (tillsvidare blott 3) och
- b) **Den studerande ungdomen**

och hoppas man att lärare och elever alltjämt måtte tillväxa i samma proportion. Härefter begåfvo vi oss för att åhöra

En föreläsning till förmån för Mesopotamiska Museet

som alldeles intet hade att skaffa med nyssnämnda mumie, ehuru den nog understundom kunde stöta på **lik**-torn. Slutligen studerade vi grundligt

Studentlifvet

hvarvid vi gjorde bekantskap med följande typer

- a) **Studnet**
- b) **Hans möblerade dublett** -- och
- c) **Dess städerska.**

Ej mindre betydelsefullt än det politiska och akademiska funno vi

(Smålänningar.)

Planeten Markattans allmänna kulturlif.

Välgörenheten

står så högt, och allt hvad man gör, gör man väl, en sak som vi snart funno besvarad. Först besågo vi nämligen

Gillbergska Barnhuset

der hvarje barn fick sin ordentliga portion om dagen och der mjölken och hon-ungen flöt. Ett utmärkt prof på

Sport

mötte oss i en storartad

- a) **Vandringspokal**

  som kom gående emot oss prydd med sinnrika inskriptioner, angifvande namnen på dem, den vandrat förbi. Vi läste: **Kappsupnings-Sällskapet, Stadsbuds-Expediitonen, Fästmännens Ringränningsförening, Ärt-skid-Klubben, Upsala qvinliga velociped-förening, Åt Världs-Champinionen** m. fl. Här träffade vi äfven vår gamle vän

- b) **Nansen**

  återvändande som konung af nordpolen med krona och istappspira och välspråk **"Noch ist polen nicht verloren"**, till körsven hade han **Nordpolens detroniserade konung**, som efter sitt fall ej tycktes eski-må riktigt bra.

Markattans innevånare voro ej blott stora sportsmän utan idkade äfven med framgång

Konst och Litteratur.

- a) **Symbolismen**

  frodades likasom hos oss. En sådan symbolisk konst igenkände vi i

  2. **Riksbyggnaderna**

     med deras förnämsta representanter. Vida mer genialiskt tänkta figurer voro dock

  3. **Strömkarlen eller Den förlorade sonen** -- och
  4. **Pianissimopigan eller Sfinxen vid Seine**

     men mest genialiska och minst verkliga voro följande samt dramatiska

Ibsen-figurer.

- a) **Gengangere,**

som vi förut sett på någon annan planet, nämligen

En kines,

som synbarligen kom hem från sin kinesning -- och

En japanes

som hade ett mycket **vinnande** utseende.

Derpå kom en liten gosse emot oss. Han hade stora röda ögon med vatten i (fiskögon?), var klädd i kolt, stödde sig på en krycka, och på en barnvagn drog han den mycket berömda **Råttjungfrun** sådan hon här förekommer i naturligt tillstånd. Vi frågade denna besynnerliga gosse hvad han hette och han svarade

- b) **Lille Eyolf.**

Han berättade, att hans pappa hette Ibsen och att han var så klen att att han hållit på att dö redan vid sin födelse. -- Han efterföljdes af

- c) **Byggmästar Solnæs med harpor i luften.**

Vi gingo nu att beskåda det berömda

- a) **Sten Sture-monumentet,**

  men fingo blott se det delvis; piedestalen var visserligen där, Sten var också där, men Sture fattades. Däremot fingo vi helt och hållet se

- b) **En kommittéledamot**

  af Sten-Sture-monument-kommittéen.

Mycket roade oss

En helgonhistoria,

bilder med sång, som vi sedermera hörde föredragas.

Journalistiken

står icke högt på Markattan. Den representerades af

- a) **Dalmasen,**

  hvars ansvarig, **ett beskedligt fä**, vi hade nöjet att göra bekantskap med. -- Ett annat bidrag till kännedomen om tidningsväsendet fingo vi vid betraktandes af den berömda

- b) **Universalmätstickan,**

  som gjorde somliga viktiga pressorgan väsentliga tjänster. Speciellt vid annonsering var den en oumbärlig hjälpreda.

Sedan vi sålunda gjort oss förtrogna med konsten, litteraturen och de sociala förhållandena på planeten, återstodo oss endast

De naturvetenskapliga samlingarna,

som ej voro särdeles rika, ity att de blott representerades af

- a) **Bacill** och
- b) **Bakterie**

  samt den numera särdeles moderna

- c) **Serumhästen,**

som i sin högsta perfektion, vid en enkel vridning på någon af de kranar, som utgå ur djuret, lemnar ett godt, helsosamt och prisbilligt läkemedel. Förut användt blott mot difteri, kan det nu brukas vid allehanda åkommor, i synnerhet mot kronisk melankoli.

Och härmed hade vi fulländat vår intressanta och lärorika resa i Världsrymden.

Epilog.

Vi hade nu ändtligen hunnit den Charlierska

Världsgränsen,

dragen av en excentrisk världsman. Därbortom befann sig endast

Det stora romrummet,

som vaktades av två tomhändta tomtar och visade sig vara en förstorad upplaga af ett kändt jordiskt tomrum (Studentkårens reservkassa). Med anledning af detta kunde färden ej utsträckas längre, hvarför

Herr Andrée

afslutade densamma -- vi hade nämligen, då vi vände för att åter styra till jordiska regioner, påträffat honom svärmande däruppe med sin Lina och hviftande med sina patenterade permissioner.

Som hans franska bröd började taga slut, åtföljde han oss på resan utför -- det gick i svindlande fart, och dragna af en sällsam magnetism, föllo vi ned midt i Uppsala Botaniska Trädgård, för att där tälja vår underbara resa

Genom världsrymden

och förevisa våra minnen från de

Bebodda världarna.